

národní
úložiště
šedé
literatury

Ředitel Českého rozhlasu spoluhráčem českých konspirátorů

Janda, Jakub
2016

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-253571>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 25.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Ředitel Českého rozhlasu spoluhráčem českých konspirátorů

Jakub Janda

Vedoucí programu Kremlin Watch

Zástupce ředitele think-tanku Evropské hodnoty

Kremlin Watch je strategický program think-tanku Evropské hodnoty, který má za cíl rozkrývat a čelit jednotlivým nástrojům hybridní války Ruské federace zaměřené proti liberálně-demokratickému systému.

„To, co tady předvádí například Rockefellerova nebo Sorosova nadace v České televizi, je bezprecedentní. To, že ti lidé de facto pracují pro cizí moc, si nechtějí už ani uvědomit a přiznat. Mají pocit, že jsou na té správné straně barikády, protože teď se jezdí do Washingtonu, a nejezdí se do Moskvy.“

Tak [zahájil](#) předávání takzvané [Krameriovy ceny za nezávislou žurnalistiku](#) předseda Asociace nezávislých médií Stanislav Novotný. O minutu později již hovořil o „vlastizrádném přístupu“, když referoval o novinářích mainstreamových médií.

Toto setkání by nebylo zase tak důležité, kdyby v šestičlenné porotě nezasedal generální ředitel Českého rozhlasu René Zavoral.

Na první dojem to může působit jako další z řady novinářských cen, které si žurnalistická obec mezi sebou udílí. Člověk by si dokonce mohl myslet, že jde o další Novinářskou křepelku, nebo variaci na Cenu Ferdinanda Peroutky. Šéf veřejnoprávního rozhlasu jistě patří mezi nejvýznamnější postavy české mediální scény, takže je jeho [účast v porotě](#) důležitým projevem významnosti a serióznosti takové udílené ceny.

si dovoluje Vás pozvat na slavnostní předávání
I. ročník

*Krameriova cena
za nezávislou žurnalistiku
za rok 2016*

Kde: Slovenský dům, Soukenická 3, Praha 1

Kdy: 16.6.2016 v 16 hod.

V porotě zasedli:

René Zavoral, generální ředitel Českého rozhlasu

Jaroslav Plesl, šéfredaktor MF Dnes

František Činger, redaktor Práva

Radomír Pekárek, šéfredaktor První zprávy.cz

Vladimír Skalský, ředitel Slovenského domu

**Stanislav Novotný, předseda Asociace nezávislých
médií**

Po slavnostním předání cen jste zváni
na hudební produkci a stylové občerstvení

www.nezavislamedia.cz

info@nezavislamedia.cz

Jenže pokud se detailně podíváme jak na samotnou *Asociaci nezávislých médií*, tak na porotu i oceněné, spatříme zcela odlišný obrázek.

1. Asociace nezávislých médií

Asociace nezávislých médií vznikla v březnu 2015. Deklaruje, že „*novináři mainstreamových médií velmi často podléhají politické objednávce, neinformují dostatečně komplexně, nestranně a objektivně*“. Proto propaguje takzvanou „alternativu“. Níže rozebereme, proč však jde o sdužení, které dává dohromady zejména české dezinformátory a konspirační teoretiky.

Projděme si nejdříve personální strukturu této organizace. Předsedou *Asociace nezávislých médií* je Stanislav Novotný. Jeho zpověď v obvyklém stylu zlé USA – dobré Rusko si lze [pustit na DTV](#). Kromě předsedy má tato iniciativa i [zakládající členy](#).

Prvním jmenovaným je Petr Žantovský, jeden z nejvýraznějších *mediálních analytiků* Parlamentních listů. Užívání nekalých žurnalistických praktik na portálu Parlamentní listy se mimo jiné věnovala nedávno zveřejněná [empirická analýza Masarykovy univerzity](#). Ani náhodou tak nelze tvrdit, že by tento projekt byl vzorem seriózní žurnalistiky. Jak [uvádí výzkumníci Masarykovy univerzity](#), s manipulativními technikami se zde setkáme častěji než na Kremlem placeném a řízeném Sputniku. Jenže pokud se podíváme na další zakládající členy *Asociace nezávislých médií*, ponoříme se ještě na hlubší dno české dezinformační scény.

„Parlamentní listy jsou vnímány jako přechod mezi seriózními médii a šedou zónou prokremelské manipulace. Podle našich dat jsou ale co do obsahu stejné jako například AC24 a s manipulativními technikami se u nich setkáváme dokonce častěji než třeba u Sputniku. Což je o to vážnější, že čeští politici je vnímají jako standardní prostor pro svoji prezentaci.“

Miloš Gregor
politolog

Sám Žantovský 11. dubna 2015 pozval předsedu *Asociace nezávislých médií* Stanislava Novotného [do Českého rozhlasu](#), kde Novotný přesně podle [putinovského narativu opakuje teze o kolapsu Ukrajiny](#), který známe z pro-kremelského argumentáře posledních dvou let. Novotný se ani slovem nedotkne ruské agrese proti Ukrajině, která přirozeně za řadou (nikoliv všemi) problémů dnešní Ukrajiny stojí.

Ještě zajímavější je však fakt, že se Žantovský dopouští porušení [článku 25.1 Kodexu Českého rozhlasu](#). Ve vysílání Českého rozhlasu zhruba dvě třetiny pořadu strávil při rozhovoru s Novotným představováním *Asociace nezávislých médií*, avšak posluchačům zamlčel, že se o tři týdny dříve (22. března 2015) stal jedním ze [čtyř zakládajících členů této Asociace](#). Jeho osobní angažmá v této entitě, dokonce posluchači zmlčené, ho tak jednoznačně vylučuje z pozice nezávisle tázajícího se novináře. Tím zcela jednoznačně dochází ke střetu zájmů, jak ho definuje článek 25 Kodexu Českého rozhlasu.

Čl. 25

Střet zájmů

25.1 Střet zájmů pracovníků Českého rozhlasu je nepřipustný. Osoby pracující pro Český rozhlas musí vyloučit, aby osobní zájem ovlivňoval vysílání nebo nevysílání určitých sdělení či pořadů. Každý, kdo by se mohl vystavit pochybám o střetu zájmů v určité otázce, je povinen tuto skutečnost oznámit svému nadřízenému a vyčkat jeho rozhodnutí. Generální ředitel v případě své osoby o takové skutečnosti informuje Radu Českého rozhlasu a vyčká jejího doporučení. Střet zájmů nastává již tehdy, jestliže mohou vyvstat pochybnosti o nestrannosti nebo předpojatosti osoby podílející se na přípravě obsahu pořadu, lhostejno zda mezi posluchači či subjekty, o kterých jsou získávány informace. Pochyby o nestrannosti nebo předpojatosti vznikají zejména, když určitá osoba je nebo byla se subjektem, o němž má být informováno, spojena rodinným, přátelským, pracovním, členským, smluvním nebo konfliktním poměrem, případně od takového subjektu přijímá nebo přijímala určité výhody či požitky nebo se jinak účastnila na jeho činnosti. Uvedené spojení nastane také tehdy, jestliže se může týkat bezprostředního lidského okruhu člověka podílejícího se na přípravě pořadu (například rodinní příslušníci, životní partner, popř. nejbližší přátelé). Za střet zájmů není považováno vystupování pracovníka Českého rozhlasu v postavení občana nebo spotřebitele, jestliže se takto učiněné jednání nevytéká obvyklosti.

Druhým zakládajícím členem *Asociace nezávislých médií* je Ondřej Geršl, vydavatel portálu AC24.cz a magazínu Vědomí. Dezinformačnímu portálu jménem AC24.cz se detailně věnoval již [zmíněný výzkum Masarykovy univerzity](#). Najdeme zde kombinaci čistokrevných konspiračních teorií se zaměřením proti západním institucím, vyfabrikované dezinformace, a vytváření falešného dojmu, že lhaním a metodou „systém vám lže, my ne“ lze nalézt svobodu.

Tyto projekty jsou v opozici vůči médiím, která označují jako mainstreamová. Tvrdí o sobě, že představují alternativu vůči mainstreamu a že na rozdíl od něho publiku předkládají *pravdu*. Podívejme se tedy na pár [modelových příkladů](#) „alternativního zpravodajství“ AC24.cz:

- Na oblast Ukrajiny se server AC24.cz zaměřil v lednu mimo jiné zprávou, že Američané z vojenského cvičení na Ukrajině vytvořili [permanentní americkou základnu](#). Autor poukazyval na to, že chování Američanů je údajně v rozporu s ukrajinskou ústavou. Zcela přitom opomenul,

že američtí vojáci byli na tomto území na [žádost ukrajinské vlády](#), jejich výcvik je plánován do listopadu 2016, a jedná se o poměrně běžné cvičení na bilaterální bázi.

- Spolupráci Ukrajiny s USA se server věnoval i dál, konkrétně obviněním americké laboratoře, která měla na Ukrajině vypustit nový neznámý virus a způsobit tak [smrt 20 ukrajinských vojáků](#). Virus, o kterém článek mluví, je ve skutečnosti prasečí chřipka, která se na Ukrajině šíří kvůli nízké kultuře očkování. Nejbližší laboratorní zařízení na Ukrajině se navíc nachází v oblasti, kterou [ovládají proruští separatisté](#).
- Podobně server na konci ledna informoval o tom, že [Velká Británie vyhrožuje](#) Islámskému státu užitím jaderné zbraně. Autor varuje před nezodpovědností takového kroku, který by mohl způsobit škody na životech civilistů a rozpoutat jadernou válku. Zpráva tentokrát pochází ze zpravodajského serveru Sunday Express, ve kterém však britský admirál pouze vysvětluje, že odstrašovací potenciál britských jaderných zbraní není namířen proti teroristickým útokům na britském území, nýbrž má odradit další státní i nestátní aktéry, aby si jaderné zbraně pořizovali, vyvíjeli nebo je chtěli použít. O užití britských jaderných sil tu není [žádná zmínka](#).

Geršlem vydávaný magazín Vědomí je obdobou nejvlivnějšího slovenského dezinformačního časopisu Zem & Vek, dokonce do jeho redakce ze slovenského proputinovského projektu přešel jeden z klíčových redaktorů Lubomír Hudčo. Online portál AC24.cz i tištěný měsíčník Vědomí nejtvrdí proputinovskou propagandu balí do závoje ezoteriky a konspirační teorií „proti systému“ (čti: proti USA, evropským i českým institucím), což si lze detailně přečíst v [nedávné analýze našeho programu Kremlin Watch](#).

Třetím zakládajícím členem *Asociace nezávislých médií* je Jan Korál, vydavatel portálu NWO.org. Doslova jde o New World Order Opposition, tedy odpor proti „Novému světovému řádu“. Jde o jeden z nejznámějších českých protisystémových čistě konspiračních webů. Co jsou Halo noviny pro komunisty, to je NWO.org pro nejzarytější konspirační teoretiky bojující „proti systému“. Sám zakládající člen *Asociace nezávislých médií* Jan Korál je [obvyklým řečníkem demonstrací](#) proti NATO, proti „*vlastizrádné České televizi*“, či „*za pravdu od 11. září 2001*“. Na nich [například prohlašoval](#), že „*ČT prý podléhá mimo jiné diktátu Evropské komise nebo „mocných nadnárodních zednářských a iluminátních kruhů*“. Navíc ji prý kontrolují kolaboranti.“ S touto osobou si ředitel Českého rozhlasu sedl do stejné poroty.

The screenshot shows a website with a header for David Icke's 'Worldwide Wake Up Tour' on 8.10.2016 in Prague, Lucerna. Below that is a banner for 'New World Order Opposition' with a background of a pyramid and various conspiracy-related terms like 'THE ILLUMINATI', 'GRAND ORIENT', 'WHITE MASONS', 'ROYAL ARCHES', 'ELKS', 'YMCA', and 'BLUE LODGES'. The main navigation includes 'O NÁS', 'MEDIA', 'VIDEOTÉKA', 'LITERATURA KE STAŽENÍ', 'TRIČKA A E-SHOP', 'REKLAMA NA NWO.ORG', and 'ZPRÁVY'. A central article titled 'Tisková konference k Demonstraci proti vlastizráné činnosti České televize /VIDEO – 7.6.2016' features a photo of a press conference and lists related topics like 'Akce dalších iniciativ', 'Demonstrace a protesty', 'Domáci', 'Mafiá/Korupce/Zločin', 'Média a mediální manipulace', and 'Video'. A sidebar on the left shows 'PODPORA' with a goal of 6159 Kč for June 2016. A sidebar on the right advertises 'SUVE - Proměna: Měním sebe - Měním svět - Autogramiáda - Praha - 19.6.2016' and 'Evropané proti válce'.

Toliko k samotné *Asociaci nezávislých médií*. Této entitě se generální ředitel Českého rozhlasu propůjčil, aby vahou své pozice posloužil pro legitimizaci nové ceny, kterou skupina uděluje. Výše uvedená fakta nejsou žádným tajemstvím, člověk pohybující v mediální branži by o nich měl mít alespoň elementární přehled.

Pro dokreslení toho, k čemu také posloužila i přítomnost ředitele Českého rozhlasu, si lze pustit [reportáž televize Prima](#) (od času 24:20). Ta se seriózně chlubí tím, že její redaktor obdržel *Krameriovu cenu za televizní žurnalistiku*.

2. Krameriova cena za nezávislou žurnalistiku

Podívejme se detailněji na prvně udělovanou *Krameriovu cenu za nezávislou žurnalistiku*.

V její porotě vedle Reného Zavorala zasedl například šéfredaktor PrvníZpravy.cz Radomír Pekárek. Už jen jeho účast měla Zavoralovi říci, že v této společnosti nemá co dělat. Tento web je propojen s provozovatelem Parlamentních listů, jejichž vydavatel sám uvádí, že „PrvníZpravy.cz spadají do portfolia Easy Communications s.r.o., kde OUR MEDIA a.s. drží 50 procent podílu, ale nemá vliv na obsah.“

PrvníZpravy.cz jsou dalším z příkladů webů šířících dezinformace. Uvedme si pár příkladů:

- Byla zde publikována zpráva o údajných [výhrůžkách Velké Británie](#), že použije jaderné zbraně proti Islámskému státu.
- PrvníZprávy.cz se také podílely na šíření teorie o tom, že náměstkyně amerického ministra zahraničí [Victoria Nulandová](#) jela neočekávaně do Kaliningradu na setkání s poradcem prezidenta, aby jej varovala před údajně chystaným útokem NATO a odvrátila tak třetí světovou válku. Informace byla zcela nepodložená a Nulandová do Ruska přiletěla [plánovaně](#), šlo o brainstorming nad možnými řešeními podmínek minských dohod.
- Dále se První zprávy přidaly k celé řadě tzv. alternativních médií klamně informujících o [údajném znásilnění](#) třináctileté školačky uprchlíky v Německu.

Samotní laureáti *Krameriový ceny* poskytují mnoho prostoru pro zamyšlení, jak mají podle *Asociace nezávislých médií* vypadat vysoké novinářské standardy.

- *Zvláštní cenu za publicistiku* obdržel Jan Schneider. Ten například přesně podle kremelského argumentáře pro internetový magazín Lidových novin [tvrdí](#), že „o anexi v roce 2014 však těžko hovořit, protože se osamostatnění Krymu odehrálo na základě referenda.“ Ignoruje tak fakt, že Ruská federace ukrajinský Krym nelegálně okupovala a anektovala. Schneiderem vykreslované „referendum“ [proběhlo pod tlakem](#) ruských ozbrojených sil na ukrajinském území, samotný termín hlasování byl několikrát měněn a nebyla umožněna svobodná kampaň oběma stranám. Právě proto toto hlasování nebylo uznáno mezinárodními institucemi a například v OSN ho [poměrem 100 – 11](#) státy označily za neplatné. Toto porušení standardních podmínek referenda Schneider jako „bezpečnostní analytik“ či „novinář“ ignoruje. Zde se nepohybujeme na rovině názorů – jde o fakta. Je to jako nazývat hlasování v Eurovizi parlamentními volbami.
- *Cenu za celoživotní přínos* obdržel Jan Petránek. Ten byl dlouhá léta znám jako matador české žurnalistiky, nicméně v posledních letech zakotvil v české dezinformační komunitě. Pro [Radiožurnál například tvrdil](#): „V okamžiku, kdy Pravý sektor, Banderovci a skutečně i fašizující skupinky provedly převrat v Kyjevě, tak Rusko pochopilo, co pro ně znamená ta zpráva, kterou měl Putin tajně na stole - že na Krymu budují tři ukrajinské společnosti celý komplex budov, které jsou zřejmě zamýšleny, aby se tam usadila CIA. A že tedy jakmile bude Ukrajina ryze prozápadní, tak že první věc bude, jak vyhnat ruskou černomořskou flotilu z Krymu a to znamená skutečně udělat z Ruska naprosto druhořadou mocnost. V ten okamžik tam Moskva, potažmo Putin musel vpadnout, a kdyby tam nevpadnul, tak do dvou let ho musela podržnout jeho vlastní, militární věrchuška. Čili to byl obranný tah, aby Rusko nepřišlo o nejdůležitější námořní a vojenskou základnu.“ V Poslanecké sněmovně Petránek rozšířil své tvrzení o další subjekt, když [argumentoval](#), že „na Krymu už tři ukrajinské firmy stavěly sídlo pro FBI a CIA“. Jan Petránek se tak opakuje nejčastější putinovské mýty, ke kterým nepředkládá důkazy – například že byl Maidan řízen a veden fašistickými silami. Nebo doslova kopíruje

kremelský narativ, že Putin ukrajinský Krym prostě musel obsadit. Petránek tak ignoruje všechny normy mezinárodního práva, které Ruská federace tímto krokem nelegální agrese porušila. Je-li toto vysoký standard žurnalistiky, tak je Aeronet stejně důvěryhodný jako BBC.

3. Selhání generálního ředitele

Jak je patrné z uvedených konkrétních příkladů, tato scéna skrývající se za nálepku deklarované alternativy nenabízí nic jiného, než erozi elementárních standardů žurnalistiky a systematické šíření dezinformací s cílem podkopat důvěru v demokratické instituce a důvěryhodné zdroje informací. Alternativa sama o sobě není ničím negativním. Avšak označování dezinformátorů za dezinformátory nikterak nenarušuje jejich svobodu projevu, byť tato skupina stále vytváří dojem, že je ohrožena represí systému. Není. Nikdo je nezakazuje, jen dochází k jejich přirozené a logické ostrakizaci, pokud pod rouškou žurnalistiky šíří nepravdivé konspirační teorie a dezinformace. Svoboda projevu právě slouží k tomu, aby bylo možné označit bláboly za bláboly a kvalitní novinářskou práci za kvalitní novinářskou práci.

Dnešní seriózní média v žádném případě nejsou bezchybná. A právě proto je potřeba rozlišovat mezi upřímnou snahou o zlepšování standardů dnešní žurnalistiky a snahou utéct do ideologického akvária „boje proti systému“. Nerozlišovat to je jako dávat na roveň slušného primáře s člověkem, který se jen zaštiťuje bílým pláštěm. Čtenář pak může věřit, že daný profesionál dodržuje etické standardy své profese. A je právě rolí zralých osobností daného řemesla, aby je od sebe dokázali rozeznat a veřejně odlišit. Právě to je jedna z rolí Reného Zavorala jako prvního muže Českého rozhlasu.

Tento případ poukazuje na dlouhodobý nedostatek české novinářské obce. Dnes neexistuje funkční žurnalistická samospráva, která by moderovala rozlišování kvalitní žurnalistiky od těch, kteří systematicky porušují základní etická pravidla tohoto řemesla a vydávají se za novináře. Udělovat si ceny nestačí. Seberegulace jsou například schopni advokáti, či lékaři. Pokud jí čeští novináři schopni nebudou, investigativní práce seriózních médií se dostane na roveň konspiračních projektů a eroze české žurnalistiky nabere ještě na vyšších obrátkách.

Jak tedy lze hodnotit ředitelovu účast v této porotě? Jednoznačně jako selhání. Existují dvě varianty, jak mohlo vzniknout.

Zprv, mohlo jít o chybu – tedy nulové zjištění, do čeho vlastně vkládá své jméno. Pak by bylo na místě se veřejně omluvit a razantně se distancovat od samotné organizace, tak udělených cen. Konspirační teoretici a dezinformátoři prostě nejsou seriózními novináři, pokud systematicky šíří dezinformace.

Existuje však i druhá možnost. Pokud šlo o plně informovanou a vědomou volbu spoluhráčů, tak by měl být generální ředitel Českého rozhlasu odvolán ze své funkce.

Tak jako tak, René Zavoral by se měl zpovídat Radě Českého rozhlasu, která by mu měla položit sérii otázek, kterými zjistí, zdali šlo o první, či druhou variantu. Také by měl odpovědět na otázku, pro které ocenění z jakých důvodů hlasoval. Pokud by [seznam finálně oceněných](#) byl jen částečně reflektoval jeho preference, byla by to závažná zpráva pro česká veřejnoprávní média.

Nestačí Zavoralovo selhání jen tiše přejít. Přesně tak se totiž boří demokratické instituce – nepřijatelné se stane normálním a AC24.cz bude za chvíli stejně důvěryhodné „médiem“, jako třeba Český rozhlas. Aktivity českých dezinformátorů pomáhají této erozi české žurnalistiky. Šéf veřejnoprávního rozhlasu k tomu minimálně tentokrát vydatně pomohl.

© **Evropské hodnoty z.s. 2016**

Think-tank Evropské hodnoty je nevládní odborná instituce bránící liberální demokracii.

Naší vizí je svobodné, bezpečné a prosperující Česko ve střední Evropě, která je pevnou součástí Západu.

Pomáháme čelit agresivním režimům, radikalizaci uvnitř společnosti, šíření autoritářských tendencí a extrémistických ideologií včetně islamismu.

Politikům předkládáme odborná doporučení a systematicky sledujeme a hodnotíme jejich práci. Za zásadní prvky fungující liberální demokracie považujeme aktivní občany, zodpovědné politiky, politické strany naplňující svoji roli a soudržnou společnost, která sdílí hodnoty osobní svobody, lidské důstojnosti a rovnoprávnosti.

Od roku 2005 se jako nevládní nezisková organizace, která není spojena s žádnou politickou stranou, věnujeme výzkumné a vzdělávací činnosti. Vedle vydávání odborných publikací a komentářů pro média, pořádáme konference, semináře a školení pro odbornou i širší veřejnost. Na svých akcích zprostředkováváme dialog mezi politiky, odborníky, novináři, podnikateli i studenty.

THINK-TANK EVROPSKÉ HODNOTY

Vlkova 36, 130 00 Praha 3

info@evropskehodnoty.cz

www.evropskehodnoty.cz

facebook.com/Evropskehodnoty